

ikke kunne ske ved ministeriel Resolution. Jeg tror, at den højtærede Minister har indirekte givet mig Ret i, at der til en saadan Foranstaltning kræves Rigsdagens Samtykke.

Rottbøll: Ja, jeg vil kun tillade mig at gøre et Par korte Bemærkninger til det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Octavius Hansen), med hvem jeg forskellige Gange har talt om denne Sag, uden at vi dog ere bleve enige. Man har jo, som han nævnte, for nylig rejst Biskop Absalon en Statue nede ved Højbroplads, og jeg finder det derfor ikke passende, at man her i Rigsdagen angriber denne Mand. Men det gjorde det ærede Medlem, naar han gik ud fra, at det var Biskop Absalon, som havde lagt den Tiende, vi nu ere i Færd med at ophæve, paa en enkelt Samfundsklasse. Det er jo slet ikke Tilfældet. Den Gang, Tiende blev indført, blev den lagt paa al Jord og paa forskellige andre Erhverv, den Gang var det en ganske anderledes stor og omfattende Byrde. Men lidt efter lidt faldt den bort for enkelte Klassers Vedkommende og kom til sidst til at hvile udelukkende paa en enkelt Klasse. Altsaa Biskop Absalon var ganske uskyldig, han vil ikke vende sig i sin Grav, naar vi nu ophæve Tienden, men han vilde sikkert have vendt sig i sin Grav, om han havde hørt det ærede Medlem paadutte ham det, han gjorde.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorfor de, der hverken ere Tiendeydere eller Tiendeejere, skulle betale en Del af, hvad Afløsningen koster, saa vil jeg dertil svare, at det er, fordi de have frigjort sig for denne Byrde tidligere, den Gang, da den blev lagt over paa en enkelt Samfundsklasse, og endvidere fordi vi nu gerne skulle af med Tienden, men ikke kunne komme af med den paa anden Maade end ved at betale noget. Vi kunne ikke tvinge Tiendeyderne til at betale 25 Gange, det vilde være urimeligt, og vi kunne ikke give Tiendeejerne mindre, men saa maa vi andre betale, hvis vi sætte Pris paa at komme af med den. Hvor meget Staten skal betale, er en Skønssag, og det forekommer ogsaa mig, at det, her foreslaas, er en lille Smule rigeligt, det er imidlertid, som sagt, en Skønssag. Tilbage er der saa Spørgsmaalet, hvorfor vi da skulle af med Tienden, og derom vil jeg sige, at jeg tillægger det at komme af med den en meget stor politisk Betydning. Jeg taler ikke om Trællemærke eller sær-

lig Uret, alt det bryder jeg mig ikke om, det tror jeg slet ikke paa, men jeg tillægger det at komme af med Tienden en meget stor politisk Betydning, og derfor vil jeg stemme for denne Lov.

Andersen: Jeg ønsker at gøre en Bemærkning til den ærede Ministers Udtalelse om, at jeg havde Uret i den Betragtning, at en Del af de Penge, som skulle udredes af Statskassen, blive tagne af Midler, hvortil ogsaa de fattigste maa bidrage. Ministeren henviste til det Resultat, som fremkommer ved Indkomst- og Formueskatten, og mente, at der vilde blive saa stort et Overskud, at det kunde dække det Beløb, som Statskassen skal udrede til Tiendeafløsningen. Jeg tror dog ikke, den ærede Minister har Ret i denne Beregning. For det første maa ogsaa de fattige yde deres Bidrag til Indkomstskatten, idet Indtægter over 600 Kr. paa Landet og 800 Kr. i Byerne skulle svare Skat, altsaa Indtægter, som indehaves af Folk, der maa betegnes som hørende til de fattiges Klasse. Men det skal jeg endda ikke opholde mig saa meget ved. Derimod vil jeg henvise til, at den Beregning, som findes i Betænkningen over Indkomst- og Formueskat, jo udviser, at Staten faar en Mindreindtægt paa 710,000 Kr., men man gaar jo ud fra, at der skal udbetales til Tiendeejerne 1,650,000 Kr. Altsaa vil der i hvert Fald til Tiendeejerne blive at udrede disse 710,000 Kr. af Statskassen. Det er endvidere bekendt, at Statens Indtægter indkomme fra alle Lag i Samfundet og ikke mindst fra de Lag, som leve under smaa Forhold. Endelig maa man, naar man vil have et klart Billede af det Tilskud, som Statskassen skal yde til denne Sags Fremme, ogsaa medregne de Beløb, der ville medgaa til Lovens Gennemførelse, og det vil ikke blive saa ganske smaa Beløb. Disse Beløb maa lægges til de direkte Tilskud, som Statskassen skal udrede til Tiendeejerne.

Ordføreren (Johansen): Da vi i Fjor fik forelagt Lovforslaget om Tiendeafløsningen, vakte det Glæde hos alle de Landboere, som maa yde Tiende, og de have med Opmærksomhed fulgt de Forhandlinger, som have været førte herinde om Sagen. De have fulgt med, hver Gang der er blevet forelagt et privat Lovforslag, og de have med Længsel ventet, at der skulde komme en Afslutning. Nu, da der kom et Regeringsforslag, som tog Sigte paa at løse denne Opgave, vakte